

“Δώστε στα παιδιά σας χριστιανική μόρφωση”

/ [Νέοι και Εκκλησία](#)

Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου

Ὅπως δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ δικαιολογηθοῦμε γιὰ τὰ προσωπικά μας ἁμαρτήματα, τὸ ἴδιο καὶ γι' αὐτὰ τῶν παιδιῶν μας. Καὶ εἶναι λογικό. Γιατί ἂν ἡ κακία ἦταν ἔμφυτη, θὰ ὑπῆρχε δικαιολογία. Εἶναι γνωστό, ὅμως, ὅτι μὲ τὴ θέλησή μας ἀκολουθοῦμε εἴτε τὸ δρόμο τῆς ἁμαρτίας εἴτε τὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς. Πῶς θὰ δικαιολογηθεῖ ἐπομένως ὁ γονιός, ποῦ ἄφησε τὸ πιὸ ἀγαπημένο του πλάσμα, τὸ παιδί του, νὰ παραστρατήσῃ; Ἄν τὰ παιδιά ἀνατραφοῦν μὲ καλὲς συνήθειες, δύσκολα ἀλλάζουν συμπεριφορὰ ὅταν μεγαλώσουν.

Γιατί ἡ παιδικὴ ψυχὴ εἶναι σὰν τὸ κάτασπρο, τὸ ὁλοκάθαρο πανί, πού, ἂν τὸ βάψουμε μὲ κάποιο χρῶμα, βάφεται τόσο καλὰ, ὥστε ὅσες φορές κι ἂν θελήσουμε νὰ τὸ ξαναβάψουμε, πάντα φαίνεται ἡ ἀρχικὴ βαφή. Ἔτσι, λοιπόν, εἶναι καὶ τὰ μικρὰ παιδιά. Ὅταν συνηθίσουν στὸ καλὸ, δύσκολα ἀλλάζουν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρει μία παροιμία, ποὺ τὴν ἔχει δανειστεῖ ἀπὸ τὸν ποιητὴ Μένανδρο: «Φθείρουσιν ἥθη χρηστὰ ὁμιλίας κακαί». Δηλαδή: Οἱ κακὲς συναναστροφές χαλᾶνε τὸν καλὸ χαρακτήρα (Α' Κορ. 15:33).

Ἦς μὴν ἀποροῦμε, πῶς μερικοὶ γίνονται κλέφτες ἢ ἀκόλαστοι ἢ βλάσφημοι. Τὰ παιδιὰ ἂν ἀπὸ μικρὰ στεροῦνται τὴν χριστιανικὴν ἀγωγήν, συνηθίζουν στὸ κακὸ καὶ μὲ τὴν πρώτη ἀφορμὴ ξεστρατίζουν. Γι' αὐτὸ ὁ ἀπόστολος συμβουλεύει: «Παιδιά, νὰ ὑπακούετε στοὺς γονεῖς σας, σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου αὐτὸ ἄλλωστε εἶναι τὸ σωστό. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου (αὕτη εἶναι ἡ μόνη ἐντολὴ ποὺ περιέχει ὑπόσχεση), γιὰ νὰ εὐτυχῆσεις καὶ νὰ ζήσεις πολλὰ χρόνια πάνω στὴ γῆ. Κι ἐσεῖς, πατέρες, μὴ φέρνεστε στὰ παιδιά σας ἔτσι ποὺ νὰ τὰ ἐξοργίζετε, ἀλλὰ νὰ τὰ ἀνατρέφετε δίνοντάς τους ἀγωγή καὶ συμβουλὲς ποὺ ἐμπνέονται ἀπὸ τὴν πίστη στὸν Κύριο» (Ἐφ.6:1-4). Καὶ ὁ σοφὸς Σολομῶν λέει: «Τὸ παιδί, ποὺ ἔχει παιδαγωγηθεῖ, θὰ εἶναι σοφὸ» (Παροιμ. 10:40). Καὶ «ὁ γονιὸς ποὺ δὲν χρησιμοποιοεῖ τὸ ξύλο γιὰ νὰ παιδαγωγῇ τὸ γιό του, εἶναι σὰν νὰ τὸν μισεῖ ὁ ὁποῖος ὅμως ὅταν τὸν ἀγαπάει, τὸν ἀνατρέφει μὲ ἐπιμέλεια (μὲ στοργὴ ἀλλὰ καὶ αὐστηρότητα)» (Παροιμ. 13:24).

Μὲ ἀρετὴν, λοιπόν, νὰ πλουτίζετε τὰ παιδιά σας καὶ ὅχι μὲ ἀγαθὰ πρόσκαιρα. Μὴν τοὺς ἀφήνετε, λοιπόν, πλούτη, ἀλλὰ παίδευση καὶ ἀρετὴ. Ἔτσι δὲν θὰ στηρίζονται στὴν κληρονομίαν ὑλικῶν ἀγαθῶν, καὶ θὰ ἐπιδοθοῦν στὴ μόρφωση τοῦ νοῦ καὶ στὴν καλλιέργειαν τῆς ψυχῆς. Αὐτὸς εἶναι ὁ καλῦτερος τρόπος γιὰ τὴν ὑπέρβαση τῆς φτώχειας καὶ ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς. Καὶ ἂν ὁ καθένας μας φροντίσει νὰ καλλιεργῇ ἔτσι τὰ παιδιά του, τελικὰ ὅλοι, ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ, θὰ βρεθοῦμε ἔτοιμοι κατὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ ἀμειφθοῦμε ἀπὸ τὸν δίκαιον Κύριόν μας.

Ἔτσι εἶναι. Ἄν ἀναθρέψεις καλὰ τὸ παιδί σου καὶ τὸ κάνεις νὰ ἔχει εὐσέβεια καὶ ἀγάπην, ἂν κι ἐκεῖνο κάνει τὸ ἴδιον στὰ δικά του παιδιά κ.ο.κ, θὰ σχηματιστεῖ μία ἀλυσίδα εὐλογημένη χάρις σ' ἐσένα, ποὺ ἔγινες ἡ ρίζα ὅλου τοῦ καλοῦ. Οἱ γονεῖς ποὺ παραμελοῦν τὴν καλὴ ἀνατροφή τῶν παιδιῶν τους, εἶναι χειρότεροι κι ἀπὸ τοὺς παιδοκτόνους γιατί οἱ πρῶτοι θανατώνουν τὴν ἀθάνατη ψυχὴ, ἐνῶ οἱ δεῦτεροι μόνο τὸ θνητὸ σῶμα. Γονιὸς δὲν εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἀπλὰ γέννησε ἓνα παιδί, μὰ ἐκεῖνος ποὺ καὶ μετὰ τὴ γέννησίν του τὸ ἀγαπάει. Κι ἂν ἡ ἀγάπη εἶναι ἀναγκαία ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἀπὸ τὴ φύση, πολὺ περισσότερο χρειάζεται ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει χάρις Θεοῦ. Ἄν δηλαδὴ πρέπει ν' ἀγαπάει κανεὶς τὰ φυσικά του παιδιά γιὰ νὰ λέγεται σωστὸς γονιός, πόσο μᾶλλον τὰ χαρισματικά παιδιά, τὰ πνευματικά, τὰ βαπτισμένα, φροντίζοντας νὰ μὴν κολαστοῦν. Ἀλλὰ κι ἐσύ, παιδί μου, νὰ ὑπακούς τοὺς γονεῖς ποὺ σὲ γέννησαν. Γιὰ ὅσα σοῦ πρόσφεραν, τίποτα δὲν μπορεῖς νὰ τοὺς ἀνταποδώσεις, οὔτε νὰ τοὺς γεννήσεις οὔτε νὰ μοχθήσεις γι' αὐτούς, ὅσο ἐκεῖνοι γιὰ σένα. Καὶ ὅταν ὁ πατέρας σου μαλώνει κάποιον ἀπὸ τ' ἀδελφία σου, πρέπει νὰ συμμερίζεσαι τὸ γονιό σου. Γιατί ἂν παίρνεις τὸ μέρος τοῦ ἀδελφοῦ σου, μολονότι ἔσφαλε, θὰ γίνῃ χειρότερος. Ἔτσι βάζεις σὲ κίνδυνον καὶ τὴν ψυχικὴν σου σωτηρίαν,

ἀφοῦ ὅποιος δὲν ἀφήνει νὰ γιατρευτεῖ μία πληγὴ, ἔχει μεγαλύτερη εὐθύνη ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ τὴν προκάλεσε, γι' αὐτὸ καὶ τιμωρεῖται.

Ἕνας τραυματισμός, βλέπεις ἴσως νὰ μὴν εἶναι ἅμεσα θανατηφόρος, ἐνῶ ἡ παρεμπόδιση τῆς θεραπείας μπορεῖ νὰ προκαλέσει τὸ θάνατο. Ὁ προφήτης Δαβὶδ λέει: «Ἀποκτῆστε τὴν παιδεία (τοῦ Θεοῦ), γιὰ νὰ μὴν ὀργιστεῖ ἐναντίον σας ὁ Κύριος» (Ψαλμ 2 :12).

Δώστε στὰ παιδιά σας χριστιανικὴ μόρφωση. Αὐτὴ εἶναι ἡ ὑποχρέωσή σας. Ἄν ἀδιαφορήσετε, θὰ κολαστεῖτε, ἔστω κι ἂν ἔχετε ἄλλες ἀρετές. Νὰ τοὺς μάθετε τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, τὴ δικαιοσύνη, τὴ σωφροσύνη, τὴν ἀνδρεία τῆς ψυχῆς. Νὰ τὰ βοηθήσετε νὰ γνωρίσουν τὸν ἑαυτὸ τους, γιατί μέσα ἀπὸ τὴν αὐτογνωσία θὰ ὁδηγηθοῦν καὶ στὴ θεογνωσία. Ἄν δὲν γνωρίσουν τὸ Θεό, τί θὰ τοὺς ὠφελήσουν ὅλα τ' ἄλλα; Δὲν ἀκοῦτε τὸν Κύριο, ποῦ λέει στὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο, πῶς, ἂν ὁ ἄνθρωπος κερδίσει ὁλόκληρο τὸν κόσμο, χάσει ὅμως τὴν ψυχὴ του, δὲν ὠφελεῖται σὲ τίποτα;

Καλλιεργῆστε, λοιπόν, πνευματικὰ τὰ παιδιά σας. Καλλιεργῆστε καὶ τὸν ἑαυτὸ σας. Ἔτσι θὰ σωθεῖτε καὶ θὰ μπεῖτε στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, μὲ τὴ χάρη τοῦ Χριστοῦ μας. Ἀμήν.